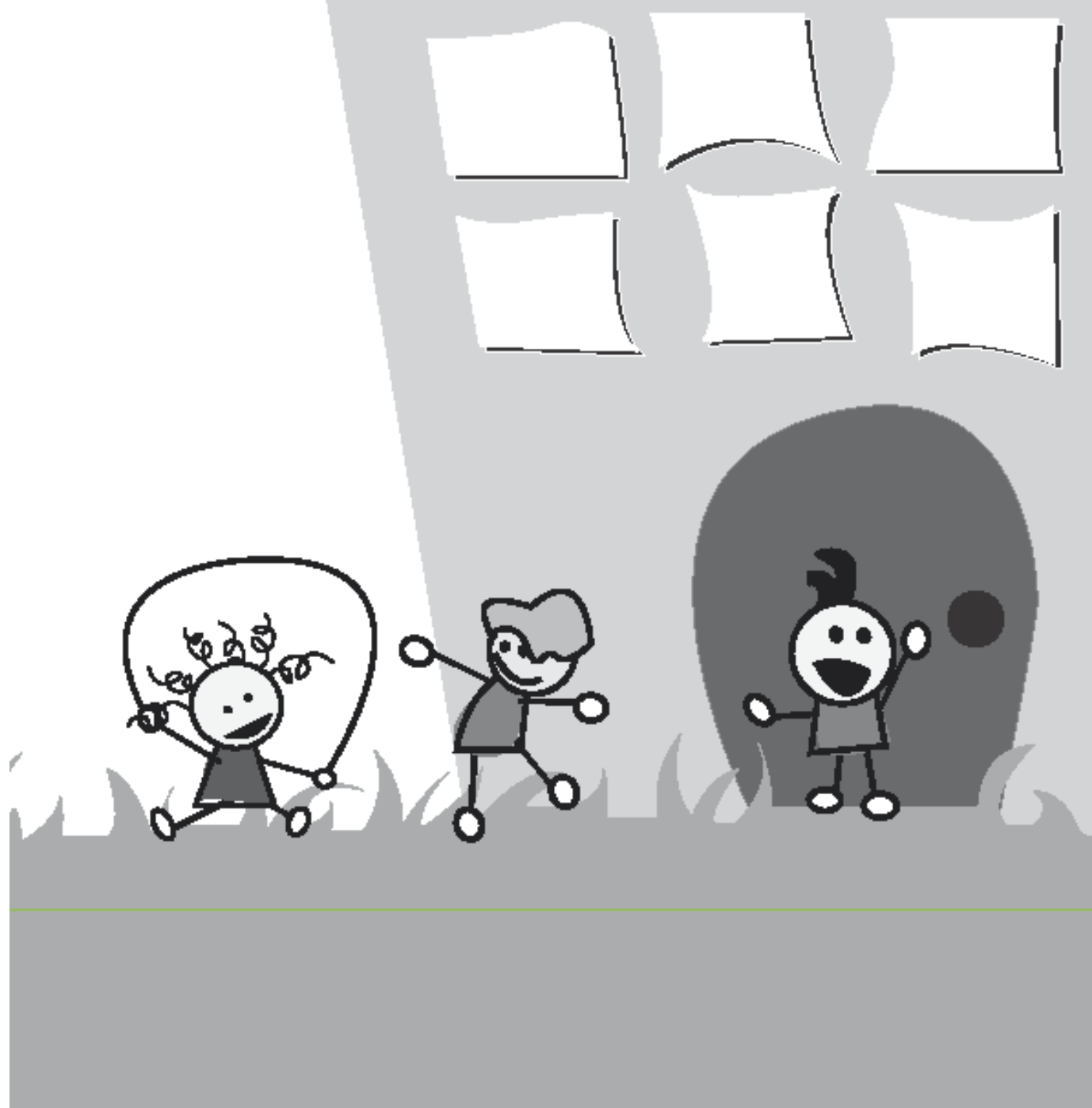

Stedelijke basisscholen 1 & 2 Dilsen

pedagogisch project

1	Situering	3
2	Fundamentele uitgangspunten.....	3
2.1	Iedereen is welkom	
2.2	Samenleven in diversiteit	
2.3	Gelijke kansen geven	
2.4	Het totale kind zien	
2.5	Respect voor ieder kind	
3	Visie op onderwijs	4
3.1	Samenhang	
3.2	Totale persoonlijkheidsontwikkeling	
3.3	Zorgcontinuüm	
3.4	Zorgwerking	
3.5	Actief leren	
3.6	Continue ontwikkelingslijn	
4	Communicatielijn	11

Het pedagogisch project van de Stedelijke Basisscholen 1 en 2 van Dilsen-Stokkem wordt opgemaakt in overleg met het onderwijsteam en de respectievelijke participatieraden zoals de ouderraad. Het is het algemeen kader waarin onze visie wordt vastgelegd over de waarden, de normen en de doelen van onze school. Door dit project zal de school zich beter kunnen profileren om zo aan alle betrokkenen en aan de ouders in het bijzonder, duidelijk mee te delen wat zij aan de kleuters en leerlingen te bieden heeft.

Dit pedagogisch project zal door alle leerkrachten en externe participanten niet alleen onderschreven, maar ook echt gedragen en uitgedragen worden.

Directie en schoolteam SBS1&2

1. Situering

Stedelijke Basisschool 1

Koning Boudewijnplein 4
3650 Dilsen-Stokkem
tel. directie: 089 79 08 70
tel. secretariaat: 089 79 03 14
directie: Lut Aerts
email: lutgarde.aerts@dilsen-stokkem.be
website: www.schooldilsen.be
aanbod: kleuter- en lager onderwijs

Stedelijke Basisschool 2

Koning Boudewijnplein 4
3650 Dilsen-Stokkem
tel. directie: 089 79 08 69
tel. secretariaat: 089 79 03 15
directie: Inge Otten
email: inge.otten@dilsen-stokkem.be
website: www.schooldilsen.be
aanbod: kleuter- en lager onderwijs

wijkschool voor kleuters
Erteveld 41
3650 Dilsen-Stokkem
tel.: 089 75 69 57
aanbod: kleuteronderwijs

Onze school is een basisschool die behoort tot het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Het schoolbestuur is het stadsbestuur van de stad Dilsen-Stokkem.

2. Fundamentele uitgangpunten

2.1 Iedereen is welkom

Onze school staat open voor alle schoolgaande kleuters en leerplichtige jongeren en eerbiedigt de filosofische, ideologische, culturele en godsdienstige opvattingen van ouders en leerlingen.

2.2 Samenleven in diversiteit

Onze school erkent de verscheidenheid en wil waarden en overtuigingen zonder vooroordelen met elkaar confronteren. We zien dit als een meerwaarde voor de gehele schoolbevolking. We respecteren ieders individuele eigenheid.

We leren onze kinderen samenleven met anderen en voeden hen op tot positief kritische volwassenen die volwaardig kunnen deelnemen aan een democratische en pluralistische samenleving.

2.3 Gelijke kansen geven

Onze school biedt aan alle leerlingen gelijke onderwijskansen overeenkomstig hun mogelijkheden. We stimuleren onze kleuters en leerlingen tot zelfredzaamheid en weerbaarheid op een sociaal aanvaardbare manier.

Onze school tracht kansarme leerlingen te helpen door bewust te proberen de gevolgen van een ongelijke sociale positie om te buigen.

2.4 Het totale kind zien

We streven naar een harmonische persoonlijkheidsontwikkeling met aandacht voor:

- een sportieve en gezonde opvoeding
- socio-emotionele en cultureel-creatieve vorming
- kennisverwerving en vaardigheden

2.5 Respect voor ieder kind

Onze school respecteert en draagt de beginselen uit die vervat zijn in de universele verklaring van de rechten van de mens en het kind.

3. Visie op onderwijs

De fundamentele uitgangspunten, de principiële houdingen die men heeft t.a.v. mens en maatschappij moeten worden vertaald naar de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen. De fundamentele uitgangspunten zijn met andere woorden een kader waarbinnen men kwalitatief onderwijs in de basisschool wil realiseren. Het is evident dat de fundamentele uitgangspunten die het schoolbestuur vastlegt, gerelateerd moeten worden aan de ontwikkelingsdoelen en eindtermen, als minimaal verplicht na te streven en /of te bereiken.

In de uitgangspunten bij de O.D. en E.T. voor het basisonderwijs is de Dienst voor Onderwijsontwikkeling uitgegaan van een aantal fundamentele elementen in de ontwikkeling van kinderen.

Deze elementen situeren zich in **drie velden** nl.:

1. het veld van de basiskennmerken die de kern vormen:
 - het beschikken over een positief zelfbeeld
 - gemotiveerd zijn
 - zelf initiatief nemen
2. het veld van de algemene ontwikkeling dat doelen omvat van meer algemene aard zoals:
 - kunnen communiceren en samenwerken
 - zelfstandigheid aan de dag leggen
 - creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld
 - zelfgestuurd leren

3. het veld van de specifieke ontwikkeling dat doelen omvat waarvan men de inhoud kan ordenen volgens de leergebieden die in het onderwijs specifiek aan de orde zijn:
- lichamelijke opvoeding
 - muzische vorming
 - taal
 - wereldoriëntatie
 - wiskunde

De kwaliteit van een school uit zich op de eerste plaats in het dagelijks pedagogisch klimaat, het samenlevingsmodel dat de school uitbouwt, de leef- en werkcultuur die er heerst.

In de visie op basisonderwijs bij de leerplannen OVSG 1997 heeft OVSG de kenmerken van goed basisonderwijs omschreven.

De **kenmerken** daarvan zijn:

- samenhang
- totale persoonlijkheidsontwikkeling
- zorgverbreding
- actief leren
- continue ontwikkelingslijn

3.1 Samenhang

In onze school zorgen we ervoor dat alle leergebieden zoveel mogelijk geïntegreerd benaderd worden.

Dit bereiken we door:

- de samenhang tussen de gebruikte methodes en werkvormen te bewaken;
werken met belangstellingscentra en/of projecten, overleg met parallelklassen, klasdoorbrekend werken...
- voor kinderen herkenbare leersituaties te creëren;
vertrekken vanuit realistische contextsituaties, Jules, schrijfkriebels, verschillende thema's...
- het verwerven van inzichten, vaardigheden en attitudes m.b.t. de verschillende werkelijkheidsgebieden;
in de mate van het mogelijke enten we de inhoud op deze thema's en/of projecten...
- we organiseren onze school zo, dat de kinderen zich goed en veilig voelen.
We bewaken dit via:
het kindvolgsysteem (KVS), het leerlingvolgsysteem (LVS), smiley codering op het rapport,...
- aandacht te besteden aan 'leren leren', probleemoplossend denken en sociale vaardigheden.
contractwerk kleuters, contractborden, maandelijkse leefpunten rond sociale vaardigheden, ...

3.2 Totale persoonlijkheidsontwikkeling

De vorming en de begeleiding die we elk kind bieden is gericht op de totale persoonlijkheid. Dit betekent dat we ons niet louter richten op de cognitieve ontwikkeling en interpretatie van meetbare resultaten, doch dat we alle aspecten van de persoonlijkheid op evenwichtige wijze trachten te stimuleren én rekening houden met de individuele verschillen in persoonlijkheidsontwikkeling.

Het kennen, kunnen en zijn trachten we in diverse leersituaties en in verschillende contexten sterke impulsen te geven tot een harmonische ontwikkeling. Hierbij is de sociale interactie in een open en ongedwongen sfeer tussen leerkracht-leerlingen en leerlingen onderling van essentieel belang.

Dit bereiken we door:

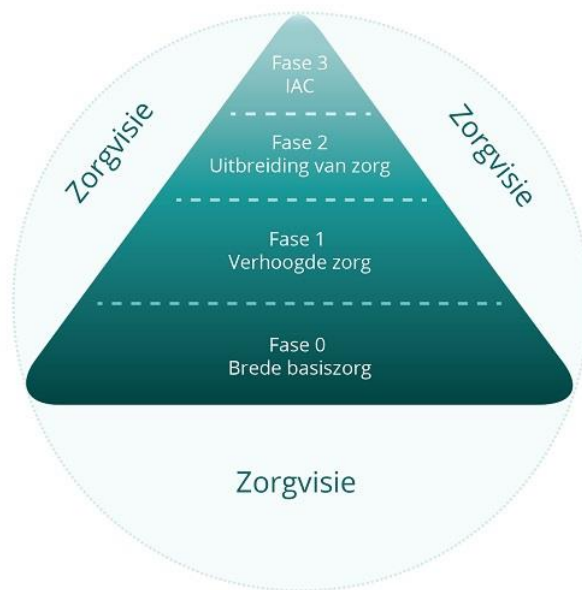
- een aangenaam leer- en leefklimaat te creëren via positieve aanmoediging;
onthaal, kringgesprek, supersticker, leerling van de week, dagboek, ...
- sociale vaardigheden te bevorderen;
partnerwerk, tutorwerking, gezamenlijke projecten, MEGA-project, project sociale vaardigheden 'OELIE' (kleuters) en de lessen sociale opvoeding in de lagere school, speelkoffers, leeshoek, kindvriendelijke speelplaatsen...
- een extra focus op muzische vorming bevordert de creativiteit van onze leerlingen.
we streven ernaar om muzische vorming ook te integreren in andere leerdomeinen
- kennis en inzichtelijk denken stimuleren door ervaringsgericht te werken;
doe-activiteiten, technologische activiteiten, praktijkgerichte verkeerslessen...
- een gezonde leefstijl te propaganderen;
snoepvrije school, fruit- en groentedag, gezonde ontbijtdagen, afspraken eetzaal, milieuacties, ...
- een sportieve leefstijl leren we door een extra aanbod buitenschoolse doch aan de school gelinkte activiteiten;
sportacademie en naschoolse sportactiviteiten, kleutergym, ...
- we trachten de leerlingen cultuur-minded te maken;
leer- en theateruitstappen, intense samenwerking met de bibliotheek, muzische week, voorleesweek, samenwerking met de academie voor muziek, dans en woord,...
- door de betrokkenheid van de ouders te verhogen verfijnen we onze beeldvorming over het kind waardoor we beter kunnen inspelen op de ontwikkeling van het kind. Ouders zijn steeds welkom in onze school.
kijkje nemen en meespelen in de kleuterklasjes, begeleiding tijdens fietsactiviteiten, voorleesweek, oudercomité, infoavonden begin schooljaar, contactavonden,...

3.3 Zorgcontinuüm

We streven ernaar een school te zijn waar alle kinderen zich ten volle kunnen ontplooiën en waar het welbevinden van alle leerlingen en ook van het schoolteam prioritair is.

Alle leerlingen hebben recht op zorg en hiervoor hanteren we een breed zorgaanbod gericht op preventie, begeleiding en remediëring.

Om efficiënte zorg te bieden hanteren we een handelingsgericht zorgcontinuüm met vier fases. (zie onderstaand schema)

Fase 0: brede basiszorg

De klasleerkracht zorgt voor kwaliteitsvol onderwijs door zo veel mogelijk preventief te werken en een krachtige leeromgeving te creëren.

Fase 1: verhoogde zorg

Als de brede basiszorg ontoereikend is, gaat de klasleerkracht in overleg met de zorgcoördinator. Samen zoeken ze naar acties om het kind te begeleiden. Indien nodig worden de ouders op de hoogte gesteld van deze acties.

Fase 2: uitbreiding van zorg

Indien de geboden verhoogde zorg ontoereikend is gaat de zorgcoördinator in overleg met het CLB en wordt de aanpak gericht op specifieke onderwijsbehoeften. De ouders worden van specifieke maatregelen steeds op de hoogte gebracht.

Fase 3: overstap naar een school op maat

Als de voorgaande zorgfases zijn doorlopen en de geboden zorg onvoldoende blijkt om het kind het gemeenschappelijk curriculum te laten meevolgen, kan het CLB in overleg met de ouders en met de school een verslag opmaken dat recht geeft op een individueel aangepast curriculum.

3.4 Zorgwerking

1. Een goede zorgwerking impliceert:

- een verzorgde in-take;
- een stelselmatige screening van welbevinden en betrokkenheid in het gedigitaliseerde KVS en LVS, een consequente opvolging van vorderingen en het bijhouden van belangrijke gegevens in het volgsysteem;
- gestructureerd contact en overleg (paralleloverleg, zorgteam, zorgoverleg, klassenraden, multidisciplinair overleg, overgangsbesprekingen, oudercontacten, ouderavonden);
- naast leerstofgerichte interventies ook emotioneel- of sociaal ondersteunende interventies.

2. Onze zorgwerking heeft te maken met de wijze waarop we omgaan met verschillen tussen kinderen op welke manier dan ook.

De school past zich aan naar de diversiteit bij de leerlingen:

handelingsplannen, maatregelen (redicodis), curriculumdifferentiatie ,...

Het gebruik van REDICODIS-maatregelen passen we toe volgens de noden van het kind

Aan de hand van een vast stappenplan stippelen we per individueel kind een begeleidings-traject uit volgens de behoeften van het kind.

De ouders betrekken we tijdig bij het stappenplan en geven we ruimte voor eigen inbreng. We geven duidelijke informatie over de mogelijk consequenties voor de leerevolutie van hun kind naar aanleiding van het opstarten van het protocol en het rapport waarop de maatregelen staan vermeld.

3. We trachten soepele overgangen van kleuterniveau naar lager onderwijs, van kleuterklas naar kleuterklas, van leerjaar naar leerjaar te creëren.

- Kleuteronderwijzers van de 5-jarigen en leerkrachten 1ste leerjaar bereiden met zorg de overstap voor.
- In de kleuterschool en in de lagere school maken de leerlingen kennis met hun volgende leerkracht en proberen ze al te wennen in de nieuwe klas door middel van ons project "School in beweging".
- Degelijke overgangsbesprekingen worden georganiseerd in de maand juni

4. De schoolteamleden stemmen hun onderwijs af op de mogelijkheden van de individuele kinderen.

- De klastitularis blijft in heel dit proces de verantwoordelijke spilfiguur.
- De bijzondere leermeesters betrekken we bij de problemen van onze zorgkinderen. Zij kunnen bij eventuele problemen steeds terecht bij de klastitularissen, het zorgteam of de directie.
- Individuele begeleiding (met medewerking van CLB), gebeurt enkel met medeweten van en met goedkeuring door de ouders.
- Individuele gesprekken met de zorgleerkracht die ondersteuning biedt op socio-emotioneel vlak, gebeurt enkel met goedkeuring van het kind en de ouders.
- Om alle kinderen aan te spreken op hun niveau, hun talenten, hun zorgen, hebben we ervoor gekozen om nog meer in te zetten **binnenklasdifferentiatie/driesporen-beleid**. We willen positief omgaan met verschillen tussen leerlingen met de bedoeling om een zo groot mogelijk welbevinden en een zo groot mogelijke leerwinst te boeken bij alle leerlingen.

5. Een doordachte zorgwerking impliceert dat de school aan een aantal organisatorische voorwaarden voldoet: overlegmogelijkheid, flexibele klasorganisatie, ...

Daarnaast moeten de leerkrachten de attitude hebben om met elkaar over hun onderwijspraktijk te overleggen, systematisch te reflecteren op de eigen praktijk, de ouders bij het schoolgebeuren te betrekken en open te staan voor nieuwe inhoudelijke vormen van ondersteuning en remediëring. (vb. driesporenbeleid, contractwerk).

- De school creëert overlegmogelijkheden voor de leerkrachten via paralleloverleg, werkgroepen, klassenraden, MDO, zorgteamoverleg,

- Via oudercontacten bij de uitreiking van rapporten, maar ook indien het MDO dit vereist. Hiervoor is een communicatielijns uitgeschreven. Zie bijlage.
 - Overleg met externen kan ook betekenisvol zijn.
 - Er is meer ruimte voor leerlinginitiatief, zelfsturing en een coachende onderwijsstijl. We vermijden zo veel mogelijk de busopstelling in de klas en laten de leerlingen zo veel mogelijk in groep werken. Zo leren leerlingen van elkaar.
6. In de kleuterschool willen we onze kleuters maximale ontplooiingskansen geven door onze kleuters zoveel mogelijk te laten handelen/ te ontdekken om tot maximale leerwinst te komen bij een goed welbevinden. We proberen onze kleuters dagelijks een aanbod op maat te geven door middel van differentiatie. In de hele kleuterschool is er een niveau +1 te zien.
7. Onze school beschikt tevens over een zorg- en groeiplan. Dit plan is in te kijken bij de zorgcoördinator en bij de directie.

Stappenplan bij socio-emotionele problemen

Aanmelding door klastitularis bij de zorgcoördinator indien de brede basiszorg vastloopt.

- de zorgcoördinator voert gesprekken met het kind, indien de situatie niet zorgwekkend is,
- indien de situatie zorgwekkend is, bespreekt de zorgcoördinator de situatie met de ambulante leerkracht die ondersteuning biedt op socio-emotioneel vlak. Tevens neemt de zorgcoördinator contact op met de ouders. Dit gebeurt meestal in een MDO of oudergesprek of via telefoon. Er wordt aan de ouders toestemming gevraagd om emotionele begeleiding op te starten en zodoende desbetreffende ambulante leerkracht in te schakelen.

De ouders melden de feiten.

- de ouders nemen het best contact op met de klastitularis;
- de klastitularis brengt de zorgcoördinator en directeur op de hoogte;
- de zorgcoördinator voert gesprekken met het kind, indien de situatie niet zorgwekkend is;
- indien de situatie zorgwekkend is, bespreekt de zorgcoördinator de situatie met de ambulante leerkracht die ondersteuning biedt op socio-emotioneel vlak. Daaropvolgend neemt de zorgcoördinator opnieuw contact op met de ouders. Dit gebeurt meestal in een MDO of oudergesprek of via telefoon. Er wordt aan de ouders Er wordt aan de ouders toestemming gevraagd om emotionele begeleiding op te starten en zodoende desbetreffende ambulante leerkracht in te schakelen.

Indien de situatie zo ernstig is, wordt contact opgenomen met de bevoegde instanties zoals het CLB en het vertrouwenscentrum.

3.5 Actief leren

Met actief leren bedoelen we:

1. Het is leren dat van het kind zelf uitgaat en door het kind spontaan als betekenisvol wordt ervaren. Het kind heeft belang bij wat het doet en is betrokken bij het anticiperen en oplossen van problemen.
 - *Door het bezoek aan de bibliotheek en het gebruik van multimedia (computer, laptop, tablet, i-pad, kranten, ...) de nieuwsgierigheid van kinderen stimuleren en zodoende aanzetten tot zelfontdekkend leren en zelfredzaamheid.*
 - *Kinderen laten experimenteren (buiten en in de klas), opbouwen, ordenen, classificeren, ...*
 -

De sociale interactie tussen leraar en leerlingen en tussen leerlingen onderling is een essentieel onderdeel van dit interactief proces.

- *We werken regelmatig in kleine groepen op een zodanige manier dat de leerlingen samenwerken en hun eigen leren en het leren van anderen maximaliseren. Voorbeelden hiervan zijn tutorlezen en groepswork bij technologie.*
- *Kinderen leren spelen met taal en uitbeelden van gevoelens via rollenspel.*

Om actief leren te stimuleren, dienen realistische en betekenisvolle inhoud (contexten) binnen de leersituatie te worden gecreëerd.

- *Kinderen eigenschappen leren kennen door hen met al hun zintuigen in contact te brengen met de ons omringende wereld.*

Bij actief leren ligt de klemtoon eerder op het verwerken van, dan op de hoeveelheid aan leerinhouden. Kennis en inzicht zijn in die mate belangrijk dat zij gekoppeld kunnen worden aan denkhandelingen en strategische vaardigheden.

Hierdoor worden ze voor het kind hanteerbaar binnen probleemsituaties en worden ze hefboomen voor actief leren en ontwikkeling.

- *Zelfstandig taken laten verkennen, oplossen en corrigeren in hoeken- werk.*
- *Kinderen aanzetten tot en sturen van een eigen studiemethode via leren leren, computervaardigheden (cfr. toetsen op computer voorbereiden, bijv. Mundo), atlas hanteren, woordenboek gebruiken, via raadplegen van en plannen met een agenda.*

3.6 Continue ontwikkelingslijn

Het aangeboden onderwijs wordt zowel naar moeilijkheidsgraad als naar inhoud afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden en –behoeften van de kleuters en leerlingen.

Aandacht voor continuïteit binnen onderwijs betekent ook dat men de drempels tussen de verschillende fasen van de schoolloopbaan, tussen leergebieden (zie samenhang), tussen thuis- en schoolervaringen zo klein mogelijk maakt.

De begeleiders van het kind doorheen de basisschool moeten deze continuïteit nastreven. Voor de schoolteamleden betekent dit gelijkgerichtheid, stimuleren van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn, afspraken maken en nakomen.

1. Onze school hanteert een kindvolgsysteem om de persoonlijke groei van elk kind weer te geven tijdens de hele schoolloopbaan.

Kleuteronderwijs: *het kindvolgsysteem van CEGO voor:*

- *alle competenties, fijne motoriek, grove motoriek, ... welbevinden en betrokkenheid (socio-emotionele ontwikkeling);*
- *individueel zorgdossier dat wordt meegegeven aan de volgende leerkracht.*

Lager onderwijs: *het leerlingvolgsysteem van het VCLB voor:*

- *lezen;*
- *wiskunde;*
- *spelling;*
- *klasscreeningslijsten voor welbevinden en betrokkenheid;*
- *individueel zorgdossier dat wordt doorgegeven aan de volgende klasleerkracht.*

2. We maken afspraken in verband met terminologie en continuïteit binnen de leergebieden en de verschillende domeinen op klas- en schoolniveau:

- *wandplaten voor meten en spelling*

- *kalenders in de kleuterschool en het 1ste leerjaar*
- *benaming van hoeken in de kleuterschool*

Deze afspraken worden gemaakt tijdens personeelsvergaderingen en in de werkgroepvergaderingen met terugkoppelingen naar de personeelsvergaderingen.

3. Er is voldoende interactie in het schoolteam om gelijkgerichte afspraken in verband met methodes en didactisch handelen op te stellen, na te komen, te evalueren en te reflecteren.
 - *werking van verschillende werkgroepen (lezen, feeling, spelling, wiskunde, muzische werkgroep, milieu + gezondheid, verkeer, sport, sint, sociale vaardigheden,...)*
 - *tijdens personeelsvergaderingen.*
4. Binnen onze school worden er initiatieven ondernomen om de overgang van kleuter onderwijs naar lager onderwijs en van lager onderwijs naar secundair onderwijs vlot te laten verlopen:

kleuter naar lager: (Zie 3.3 en 3.4)

lager naar secundair:

- *infoavond voor leerlingen en ouders i.v.m. studiekeuze georganiseerd door het VCLB;*
- *kennismakingsdagen met secundaire scholen in de buurt;*
- *cursus "Kiezen in secundair onderwijs" gegeven door klasleerkrachten;*
- *leren leren: leren plannen via taken, , toetsenkalender,...*
-

4.Communicatielij

Afspraken en organisatie van een MDO met ouders

Vorbereiding

Stap 1	Leerkrachten doen een aanvraag voor een oudercontact tijdens het geplande zorgoverleg bij de zorgcoördinator.
Ouders vragen een oudercontact aan via het CLB, via de leerkracht, via de directie, via de zorgcoördinator.
Stap 2	De zorgcoördinator plant indien nodig een intern overleg met alle betrokkenen .
We spreken af wie aanwezig zal zijn tijdens het MDO met de ouders.
We spreken datum en uur af.
Stap 3	Alleen de zorgcoördinator nodigt de ouders uit. Meestal zal dit telefonisch gebeuren.
Tevens vermeldt ze wie aanwezig zal zijn tijdens het gesprek.

Gesprek met de ouders

Stap 4	Minimale aanwezigheid is 2 personen aan de school verbonden.
Maximale aanwezigheid is 4 personen aan de school verbonden. |
|--------|--|

Kleuteronderwijs – Lager onderwijs

1. Zorgcoördinator en/ of directie
2. Klastitularis
3. Zorgleerkracht (indien de aanwezigheid vereist is)
4. CLB indien nodig
5. Externen (logopedisten, kinesisten, psychiater,.....)

Verloop van het gesprek

Stap 5 De zorgcoördinator ontvangt de ouders en leidt het gesprek in.
De zorgcoördinator is de voorzitter van de bespreking.
De gespreksleider formuleert bij het begin van het gesprek duidelijk waarom het MDO werd georganiseerd. (Bijv. We zitten hier momenteel samen omdat Ruben.....)
De klastitularis schetst de situatie: leerproblemen, cognitieve problemen, gedragsproblemen, ...
Samen met de ouders komen we tot **gedeelde zorg** waarbij we mogelijke strategieën en interventies afspreken.
We spreken eventueel een nieuwe evaluatiedatum af.

Stap 6 We bedanken de ouders voor hun komst

Nadien

Stap 7 We voeren de gemaakte afspraken uit.
Stap 8 We spreken een evaluatiemoment af.